

Enheten för planfrågor
[redacted]

Datum
2019-05-22

Beteckning
407-12211-2019

Vattenfall eldistribution
[redacted]@wsp.com

2019-11-08

2018-100109-0009

Yttrande över ansökan om förnyelse av nätkoncession för befintligt 70 kV luftledning och markkabel, Kungsängen-Överby, inom Upplands-Bro kommun, Upplands Väsby kommun och Sollentuna kommun i Stockholms län

Remiss med diarienummer/projektnummer 2018-100109

Ärendet

Verksamhetsutövaren har till Länsstyrelsen för samråd enligt 6 kap. 24 § miljöbalken översänt ett samrådsunderlag, daterat i mars 2019, gällande förnyelse av nätkoncession för befintlig 70 kV luftledning och markkabel mellan Kungsängen-Överby, i Upplands-Bro kommun, Upplands Väsby kommun och Sollentuna kommun.

Vattenfall Eldistribution avser att ansöka om förlängd nätkoncession för fyra linjer vid samma tillfälle. Samrådsunderlaget beskriver alla fyra sträckningarna men samråd sker separat för varje sträcka. Ledningarna är viktiga delar i regionnätet och överför el inom ett stort område till underliggande nät. Detta ärende behandlar sträckan Kungsängen-Överby. Den aktuella sträckningen byggdes år 1976 samt byggdes om år 1989 och utgörs av en ca 12 km lång luftledning samt en 335 m lång markkabel vid station Överby.

Länsstyrelsen har i sin roll att samordna statens intressen, tagit del av Forsvarsmaktens yttrande den 2019-05-13. Forsvarsmakten har inget att erinra.

Länsstyrelsens synpunkter

Fornlämningar

Ett antal fornlämningar finns inom och invid ledningssträckningen. Inför reparation och underhåll, där fornlämningar kan beröras så krävs det tillstånd enligt 10 § 2 kap kulturmiljölagen (KML). Ett tillstånd kan vara förenat med krav på arkeologiska åtgärder, till exempel arkeologisk kontroll eller schaktningsövervakning. Tillståndsansökan ska skickas till Länsstyrelsens enhet för kulturmiljö i god tid innan planerad start för arbetet.

YTTRANDE

Datum	Beteckning
2019-05-22	2019-05-22 407-12211-2019

Elektromagnetiska fält

I samrådshandlingarna framkommer det att Vattenfall inte anser att elektriska fält är relevant att redovisa då elektriska fält av någon storlek enbart finns kring högspänningsanläggningar. Det beskrivs att det elektriska fältet från ledningarna lätt avskärmats av t.ex. växter, byggnadsmaterial osv vilket gör att det i princip inte alstras något elektriskt fält inomhus från ledningarna. Vattenfall redovisar inte om det förkommer något elektriskt fält utomhus vid bostäderna som ligger i nära anslutning till ledningarna. Handlingarna bör kompletteras med ett resonemang kring detta.

Vidare beskriver Vattenfall att det inte finns några riktvärden kring magnetiska fält och att man i den fortsatta processen kommer att följa Arbetsmiljöverkets, Boverkets, Elsäkerhetsverkets, Socialstyrelsens och Strålsäkerhetsmyndighetens rekommendationer. Beräkningar av de magnetiska fälten kommer att göras i samband med miljökonsekvensbeskrivningen.

Under 2012 presenterade Strålsäkerhetsmyndigheten en rapport om magnetfält i bostäder. I rapporten sammanvägdes resultat av över 20 epidemiologiska studier från hela världen som visar ett tydligt statistiskt samband mellan förhöjda magnetfält i boendemiljö och ökad risk för barnleukemi. Studierna har observerat en ökad risk vid magnetfältsexponering som i årsmedelvärde har varit högre än ca 0,4 mikrot Tesla. I rapporten framkommer det dock att det saknas vetenskapligt stöd för att det skulle finnas en strikt nivå där risken för barnleukemi öka. Även om sambandet inte är säkerställt utgör studierna en anledning till vetenskaplig misstanken om kopplingen mellan magnetfältsnivåer i bostaden och en förhöjd risk för barnleukemi. Med bakgrund i detta ställer sig Länsstyrelsen bakom Vattenfalls bedömning att magnetfältberäkningar behöver utföras som ett underlag till miljökonsekvensbeskrivningen. Länsstyrelsen anser även att en analys av beräkningarna behövs för att klargöra om skyddsåtgärder behöver vidtas vid befintliga bostäder längs ledningen.

Naturmiljö

Ledningsunderhåll bör utföras under den biologiskt minst aktiva perioden för att undvika negativ påverkan på djur- och växtarter. Vid ledningsunderhåll bör grova träd som hotar ledningen beskäras eller topphuggas i stället för att tas ner. Eventuella torrträd som måste tas ner bör få ligga utan att sågas upp. Bärande buskar bör lämnas kvar då dessa har en viktig funktion för många insekter och fåglar. Avverkningsavfall får inte läggas i sumpskogar och ängs- och betesmarker eller på skyddade biotoper som odlingsrösen och åkerholmar.

Markföroreningar

Länsstyrelsen har kännedom om ett antal förorenade områden i närheten av aktuell linjesträckning, vilket nämns i underlaget. Skulle nya föroreningar upptäckas, ska dessa rapporteras till tillsynsmyndigheten.

I samband med reparation, underhåll eller byten av stolpar och reparation, underhåll och byte av eventuella fundament (syll/rustbädd) av impregnerat trä ska

YTTRANDE

Datum

2019-05-22/2019-05-22

Beteckning

407-12211-2019

detta ske på ett sätt som innebär att föroreningar inte sprids. Länsstyrelsen anser att Vattenfall i kommande skede i tillståndsprocessen behöver redogöra för om de kreosotimpregnerade stolparna gett upphov till någon föroreningssituation och om så är fallet även redogöra för om denna utgör någon risk för människors hälsa. Länsstyrelsen är i allmänhet av den meningen att det vid utbyte av gamla kreosotimpregnerade stolpar är lämpligt att undersöka om dessa gett upphov till någon föroreningssituation samt om någon typ av riskreducerande åtgärd är nödvändig.

Om markarbeten ska utföras ska det finnas en plan för hur eventuella föroreningar tas om hand samt hur eventuellt förorenade massor kommer att hanteras vid eventuella markarbeten.

Vattenverksamhet

Under rubrik 5.2.2 anges som försiktighetsåtgärd att anlägga mindre broar mm. Att lägga broar över små vattendrag kan även medföra behov av dispens från biotopskydd. Vattenfall AB behöver även se över om eventuella arbeten kommer att ske i vattenområde (för definition av vattenområde, se 11 kap. 2 § miljöbalken och Prop. 1997/98:45 s. 128). Om anläggningsarbeten såsom grävning, fyllning e.d. ska utföras i vattenområde definieras det som vattenverksamhet enligt 11 kap. 3 § miljöbalken. En vattenverksamhet ska antingen anmälas eller tillståndsprövas enligt 11 kap. 9-9b §§ miljöbalken, såvida det inte rör sig om ett undantag enligt 11 kap. 12 § miljöbalken.

Vattenfall behöver på egen hand bedöma om något markavvattningsföretags funktion (avvattnande förmåga) kommer att påverkas av planerade arbeten. Om markavvattningsföretagets funktion påverkas av planerade arbeten behöver en omprövning av markavvattningsföretaget göras. Omprövning sker hos mark- och miljödomstolen.

Upplysning

Länsstyrelsen beslutar särskilt om ledningen kan antas medföra betydande miljöpåverkan efter att ni har skickat en begäran om detta med en samrådsredogörelse.

Beslut i detta ärende har fattats och godkänts digitalt av planchef [REDACTED]
[REDACTED]. Planhandläggare [REDACTED] varit föredragande.

Kopia till:

Försvarsmakten

Upplands-Bro kommun

Upplands Väsby kommun

Sollentuna kommun

2019-11-08

2018-100109-0009